

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în
Educație Artistică „Ștefan Neaga”,

Dr. Perju Gheorghe

"10" octombrie 2017

Curriculumul modular

S.01.O.027 Canto. Ansamblul vocal I

Specialitatea
21510 Canto

Calificarea
265213 Artist vocalist

Chișinău, 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

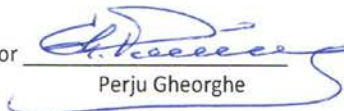
1. **Daniță Tatiana**, doctor în studiul artelor, Maestru în Artă, grad didactic superior, profesoară a Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.
2. **Racoviță Petru**, Artist al Poporului, solist al TNOB, grad didactic II, profesor al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.
3. **Gherman Elena**, Artist al Poporului, solistă a TNOB, profesoară a Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.
4. **Vinogradova Irina**, solistă a TNOB, profesoară a Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Aprobat de:

Consiliul metodic științific al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Director

Perju Gheorghe

"10" octombrie 2017

Recenzenți

1. **Cvasniuc Ion**, Maestru în Artă, Artist al Poporului, solist al TNOB, conf. univ. al AMTAP.
2. **Balan Tatiana**, master în științe ale educației, grad didactic I, profesoară a Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	5
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea disciplinei.....	6
V. Unitățile de învățare	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	8
VIII. Lucrările practice recomandate	9
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	11
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	12
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	12

I. Preliminarii

Pornind de la faptul că educația reprezintă factorul de bază în crearea și transmiterea de noi cunoștințe și valori culturale general-umane, în dezvoltarea capitalului uman, în formarea conștiinței și identității naționale este necesar ca acest domeniu de formare a personalității să fie și unul calitativ. Calitatea educației determină, în mare măsură, calitatea vieții și creează oportunități pentru realizarea în volum deplin a capacităților fiecărui cetățean. Toate aceste aserțiuni, dezvăluite în STRATEGIA de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”, și-au găsit reflectarea în laconica Misiune a Ministerului Educației – acces, relevanță, calitate.

De altfel, calitatea, dar mai cu seamă, calitatea competenței a preocupat multe generații în arta de interpretare muzicală din Republica Moldova, domeniul artei vocale fiind parte a acestui proces. Drept argument sunt exponenții educației artistice în domeniul artei vocale care sunt competitivi nu doar pe plan național, ci și cel internațional.

Obiectivul general al „Strategiei de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020” – Modernizarea și eficientizarea învățământului profesional tehnic în vederea sporirii competitivității economiei naționale prin pregătirea forței de muncă competente și calificate, în corespundere cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii – vine doar să reactualizeze importanța perpetuării calității în toate domeniile economiei și în special cel artistic.

Fiind o specialitate atractivă în toate timpurile, oferta educațională, propusă formabililor, corespunde cerințelor actuale în creștere ale pieței muncii și cu cerințele de accesere la următorul nivel de educație.

Statutul curriculumului. Presentul Curriculum modular *Canto. Ansamblu vocal I* reprezintă un document de tip reglator pentru realizarea procesului de formare profesională a specialiștilor conform Nomenclatorului domeniilor de formare profesională al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, ce asigură elevilor obținerea calificării profesionale pentru specialitatea *Canto*.

Presentul Curriculum este conceput în corespundere cu prevederile documentelor de politici educaționale și în conformitate cu Planul de învățământ în vigoare.

Scopul curriculumului. Acest curriculum are drept scop crearea condițiilor optime pentru elevii de a asimila materialul teoretic-aplicativ stabilit și a stăpâni competențele specifice, apelând la triada didactică *predare-învățare-evaluare* într-un ritm adecvat. În egală măsură, conținuturile curriculare vor motiva și asigura curiozitatea, dorința elevului pentru dezvoltarea sa în calitate de ***interpret de muzică vocală***.

Unitatea de curs „Canto. Ansamblul vocal I” este una din șirul unităților de curs de specialitate, care constituie elementul principal și distinctiv de formare profesională ce asigură elevilor obținerea calificării 265213 *Artist vocalist (operă și de cameră)*.

Pre-condiții. Pentru parcurgerea acestui modul de formare profesională nu sunt obligatorii studii muzicale prealabile. Abilitățile și dexteritățile necesare pentru a demara studiul specialității *Canto* sunt evaluate în cadrul examenului de admitere la specialitate conform

Metodologiei de organizare și desfășurare a probelor de admitere în Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Beneficiarii curriculumului. Curriculumul este destinat:

- cadrelor didactice din instituțiilor de învățământ profesional tehnic, care trebuie să proiecteze activitatea didactică și să asigure condiții de formare profesională de calitate;
- autorilor de manuale și de ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitatea în cauză;
- membrilor comisiilor pentru examenele de calificare;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării.

II. Motivația, utilitatea modului pentru dezvoltarea profesională

În ultimii ani se înregistrează o creștere semnificativă a interesului pentru arta vocală și a numărului persoanelor ce își doresc să stăpânească această specialitate. Fiind o specialitate ce „întinerește” cu pași grăbiți, se impun în mod riguros standarde înalte de calitate chiar de la etapa inițială, ceea ce corespunde cu programul de formare profesională a instituțiilor de nivelul 4 ISCED.

Unitatea de curs „Canto. Ansamblul vocal I”, preconceptă în Planul de învățământ ca și unitate de curs de specialitate (S), obligatorie (O), reprezintă una din „**pietrele de temelie**” în formarea competențelor profesionale specifice pentru specialitatea *Canto* și un **modul introductiv** în teoria și interpretarea artei vocale.

Arta cântului fiind un proces complex, unitatea de curs va urmări atât procesul inițial de formare a aptitudinilor vocale individualizate, cât și implementarea elementelor de tehnică vocală în interpretarea vocalizelor și a miniaturilor vocale de o complexitate și dificultate redusă.

Deoarece fiecare student prezintă o structură psiho-somatică fonatorie și artistică *unicat*, unitatea de curs se desfășoară individual, având la bază un studiu sistematic fundamentat pe exerciții-acțiuni intersenzoriale la care se va adăuga elementul vizual, auditiv și motric în diferitele lor aspecte.

III. Competențele profesionale specifice modului

Competențele specifice modului (CS) sunt:

- CS1. Caracterizarea aparatului fonator și a procesului de emisie vocală;
- CS2. Utilizarea corectă și funcțională a elementelor de bază ale tehnicii vocale;
- CS3. Interpretarea vocalizelor cu grad redus de complexitate;
- CS4. Interpretarea pieselor vocale de proporții mici;
- CS5. Aplicarea celor mai simple procedee artistice de exprimare vocală în procesul interpretării.

IV. Administrarea modului

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
I	60	-	45	15	Ex	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Aparatul vocal și funcționarea lui în timpul cântului		
UC1. Recunoașterea aparatului fonator și a procesului de emisie vocală	<p>1.1 Noțiuni generale despre vocea umană:</p> <ul style="list-style-type: none"> - însușirile vocii umane; - registrele vocii umane; - clasificarea vocilor. <p>1.2 Aspecte anatomo-funcționale ale aparatului vocal;</p> <p>1.3 Emisia și rezonanța vocală;</p> <p>1.4 Respirația și tipurile ei;</p> <p>1.5 Ținuta corpului în cânt;</p> <p>1.6 Igiena vocală.</p>	<p>A1. Identificarea noțiunii de <i>voce umană</i>;</p> <p>A2. Recunoașterea însușirilor vocii umane (înălțimea, intensitatea, timbrul, durata, justețea, suplețea, expresivitatea);</p> <p>A3. Delimitarea registrelor vocii conform tipurilor: grav, mediu, acut;</p> <p>A4. Clasificarea tipurilor de voci după gen (feminine, masculine) și calitățile vocale individuale (întindere, putere, timbru);</p> <p>A5. Recunoașterea părților componente ale aparatului vocal;</p> <p>A6. Explicarea procesului de funcționare anatomică a aparatului vocal;</p> <p>A7. Recunoașterea tipurilor de respirație;</p> <p>A8. Respectarea unei ținute corecte proprii procesului de emisie vocală;</p> <p>A9. Respectarea igienei și a regimului vocal.</p>
2. Inițiere în tehnica vocală		
UC2. Definirea și aplicarea elementelor de bază a tehnicii vocale	<p>2.1 Formarea sunetului;</p> <p>2.2 Cântarea vocalelor;</p> <p>2.3 Impostarea sunetelor;</p> <p>2.4 Repartiția respirației pe durata frazei vocale;</p> <p>2.5 Justețea în intonarea exercițiilor de încălzire vocală.</p>	<p>A10. Executarea gimnasticii respiratorii;</p> <p>A11. Emiterea sunetului ținând cont de factorii principali ai acestui proces: respirația, impostarea;</p> <p>A12. Emiterea sunetelor lungi;</p> <p>A13. Cântarea frazelor aplicând extinderea timpului în etapa expiratoare a aerului;</p> <p>A14. Cântarea uniformă a vocalelor pe aceeași treaptă;</p> <p>A15. Vocalizarea uniformă a sunetelor învecinate ascendente sau descendente;</p> <p>A16. Intonarea justă din punct de vedere a înălțimii sunetului.</p>
3. Inițiere în interpretarea vocalizelor		
UC3. Interpretarea expresivă a vocalizelor de complexitate redusă	<p>3.1 Pregătirea aparatului vocal pentru interpretare;</p> <p>3.2 Etapele de studiere a</p>	<p>A17. Analiza succintă a demersului muzical al vocalizei;</p> <p>A18. Distingerea părților și a frazelor</p>

	vocalizelor; 3.3 Stabilirea și depășirea dificultăților de interpretare; 3.4 Interpretarea vocalizei.	vocalizei; A19. Descifrarea vocalizei; A20. Cântarea vocalizei pe diferite vocale; A21. Vocalizarea sunetelor ținând cont de dinamica și modul de conducere a sunetului proprie vocalizei; A22. Cântarea pasajelor de teșitură cu dificultate sporită; A23. Interpretarea propriu-zisă a vocalizei; A24. Evaluarea interpretării vocalizei.
4. Piese vocale de proporții mici și interpretarea lor		
UC4. Interpretarea expresivă a pieselor de proporții mici	4.1 Noțiune de miniatură vocală; 4.2 Miniatura & Genuri muzicale vocale; 4.3 Adnotarea muzical-teoretică a miniaturii; 4.4 Studierea textului muzical-literar al miniaturilor (lied, romanță, piese vocale simple); 4.5 Interpretarea propriu-zisă a pieselor.	A25. Definirea miniaturii vocale și a genurilor muzicale proprii miniaturii vocale; A26. Adnotarea miniaturii: prezentarea istorico-estetică; elementele muzical-teoretice și de structură; planul interpretativ; A27. Descifrarea miniaturii; A28. Solfegiarea și cântarea piesei pe diferite vocale; A29. Cântarea cu text literar în limba originală a piesei; A30. Prelucrarea pasajelor de teșitură și cu dificultate sporită; A31. Cântarea pasajelor muzicale în raport cu nuanțele dinamice specifice, caracterul creației și tempoul; A32. Crearea mentală a concepției de interpretare; A33. Interpretarea piesei ținând cont de concepția de interpretare prestabilită; A34. Evaluarea interpretării.
5. Procedee artistice simple de interpretare vocală		
UC5. Definirea și aplicarea celor mai simple procedee artistice	5.1 Noțiunea de frază muzicală; 5.2 Componentele formative ale frazei vocale; 5.3 Modalități de conducere a sunetelor în fraza vocală; 5.4 Nuanțele dinamice în interpretarea vocală; 5.5 Dicția – ca mijloc de expresivitate.	A35. Definirea frazei muzicale; A36. Descrierea părților constitutive ale frazei; A37. Realizarea importanței frazării pentru expunerea imaginii artistice; A38. Frazarea propriu-zisă în piesele aflate în studiu; A39. Aplicarea <i>legato</i> ca modalitate de conducere de bază în arta cântului vocal; A40. Descrierea nuanțelor dinamice conform tipurilor; A41. Cântarea frazelor muzicale din piesele studiate cu aplicarea nuanțelor dinamice corespunzătoare; A42. Definirea noțiunii de <i>dicție</i> ; A43. Articulația vocalelor și pronunțarea scurtă a consoanelor; A44. Interpretarea afectivă a pieselor vocale.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Total
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Aparatul vocal și funcționarea lui în timpul cântului	7	-	6	1
2.	Inițiere în tehnica vocală	8	-	6	2
3.	Inițiere în exersarea vocalizelor	11	-	9	2
4.	Piese vocale de proporții mici și interpretarea lor	26	-	18	8
5.	Procedee artistice simple de interpretare vocală	8	-	6	2
	Total	60	-	45	15

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produce de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Aparatul vocal și funcționarea lui în timpul cântului			
1.1 Structura și funcționarea aparatului fonator	1.1 Planșă-desen elaborată cu utilizarea TIC	Prezentarea și comentarea desenului	a 2-a săptămână
2. Inițiere în tehnica vocală			
2.1 Exerciții de înviorare a vocii	2.1.1 Executarea gimnasticii respiratorii 2.1.2 Executarea exercițiilor de înviorare a vocii	Ilustrarea exercițiilor îndeplinite	a 4-a săptămână
2.2 Cântarea vocalelor	2.2.1 Exersarea emiterii sunetului ținând cont de factorii principali ai acestui proces: respirație, impostare 2.2.2 Exersarea pe sunetele lungi 2.2.3 Exersarea aplicației de vocale pe aceeași treaptă		
2.3 Repartiția respirației pe durata frazei vocale	2.3 Îndeplinirea exercițiilor pentru extinderea timpului în etapa expiratoare a aerului		
2.4 Justețea în intonarea exercițiilor de încălzire vocală	2.4 Intonarea justă a pasajelor vocale simple, reluate din semiton în semiton, ascendent și descendent pe diapazonul convenabil elevului		
3. Inițiere în exersarea vocalizelor			
3.1 Interpretarea expresivă a vocalizei	3.1.1 Descifrarea vocalizei 3.1.2 Cântarea repetată a vocalizei	Interpretarea vocalizei	a 7-a săptămână
4. Piese vocale de proporții mici și interpretarea lor			
4.1 Adnotarea muzical-teoretică a unei piese propuse spre studiere	4.1 Adnotare succintă pe suport de hârtie	Prezentarea adnotației	a 12-a-a 13-a săptămână
4.2 Interpretarea pieselor vocale	4.2.1 Descifrarea pieselor 4.2.2 Cântarea repetată a creațiilor în dinamică, tempo, caracter, ținând cont de mesajul artistic	Cântarea expresivă a creațiilor din program	

4.3 Piese vocale de proporții mici interpretate de artiști celebri	4.3 Audierea pieselor în studiu interpretate de artiști celebri	Comentarea versiunilor audiate Prezentarea celei mai calitative versiuni de pe portalul www.youtube.com	
5. Procedee artistice simple de interpretare vocală			
5.1 Artistul vocal și procedeele artistice	5.1.1 Vizionarea unui spectacol de operă <i>live</i>	Împărtășirea impresiilor în urma vizionării	a 14-a săptămână
	5.1.2 Proiect pe suport de hârtie sau Power Point despre un artist de operă cu renume național sau internațional	Prezentarea proiectului	a 15-a săptămână

VIII. Lucrările practice recomandate

Unități de învățare	Lucrări practice
1. Aparatul vocal și funcționarea lui în timpul cântului	<ul style="list-style-type: none"> • Planșă-desen la tema: Structura și funcționarea aparatului fonator
2. Inițiere în tehnica vocală	<ul style="list-style-type: none"> • Gimnastică respiratorie • Exerciții de disciplinare a respirației • Exerciții de emiterie a sunetului • Exerciții de vocalizare a sunetelor • Cântarea intervalelor, arpeggiilor și frazelor mici • Exerciții de prelucrare a intonației
3. Inițiere în exersarea vocalizelor	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretarea a 2-3 vocalize
4. Piese vocale de proporții mici și interpretarea lor	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretarea a 4-5 piese de proporții mici (piesă preclasică, lied, romanță)
5. Procedee artistice simple de interpretare vocală	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretarea pieselor vocale aplicând procedee artistice simple • Vizionarea unui spectacol de operă <i>live</i> • Proiect pe suport de hârtie sau Power Point despre un artist de operă cu renume național sau internațional

IX. Sugestii metodologice

Unul dintre principiile fundamentale ale educației, stipulate în noul Cod este principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia – pe elevi. De altfel, în didactica artei vocale centrarea pe elev a fost și rămâne o condiție obligatorie, dictată de o structură psiho-somatică fonatoare și artistică individuală. Profesorul aflându-se față în față cu elevul va individualiza metodele de predare, exercițiile aplicate în conformitate cu abilitățile și capacitățile personale ale elevului.

Responsabilitatea profesorului de canto pentru acest modul de inițiere în arta cântului vocal este de o intensitate sporită, începutul determinând ulterioara dezvoltare profesională a cântărețului.

Studiul artei cântului va cuprinde două componente: latura tehnic-vocală și latura artistică-interpretativă. Abordarea graduală a repertoriului se impune în mod obligatoriu, iar strategiile de proiectare și organizare a demersului educațional în vederea formării la elevi a competențelor pentru fiecare în parte le revine profesorilor. Acest semestru se va axa, cu precădere pe:

- exerciții de tehnică vocală;
- vocalize cu ambitus redus;
- piese vocale de proporții mici (piese din perioada preclasică, lieduri, române, piese din repertoriul național).

Activitățile practice vor fi efectuate în funcție de specificul vocii și de posibilitățile individuale ale fiecărui elev: de la cele mai simple la cele complexe.

Specialitatea *Canto*, fiind una din specialitățile cu tradiții seculare, este bazată pe competențe evaluate în timp, care își păstrează actualitatea și rezistă tuturor schimbărilor social-economice. Datorită acestui fapt putem constata elementul conservativ al domeniului didactic bazat pe metode tradiționale: *explicația, demonstrația, exercițiul* etc. Un element distinct al metodelor aplicate în semestrul de inițiere îl va constitui *imitarea* în toate aspectele ei.

Nr. crt.	Unități de învățare	Tehnici, metode, procedee
1.	Formarea inițială a instrumentului vocal	Discuția dirijată, explicarea, observarea, demonstrarea, exersarea
2.	Inițiere în tehnica vocală	Explicarea, demonstrarea, exersarea, algoritmizarea
3.	Inițiere în exersarea vocalizelor	Demonstrarea, imitarea, exercițiul
4.	Piese vocale de proporții mici și interpretarea lor	Discuția dirijată, explicarea, exersarea, algoritmizarea, demonstrarea, observarea, simularea, stimularea imaginației, asemănarea și contrastul, dramaturgia emoțională, stimularea emoțională
5.	Procedee artistice simple de interpretare vocală	Demonstrarea, stimularea imaginației, stimularea emoției

Programele de studiu vor cuprinde:

- vocalize/studii acompaniate din autori consacrați: F. Abt, G. Concone, N. Vaccai, G. Zeidler etc.;
- piese arii, canzone, madrigale din creația compozitorilor preclasici: G. Caccini, Cl. Monteverdi, D. Scarlatti, F. Dowland, H. Purcell, A. Vivaldi;
- lieduri sau prelucrări din creația muzicală românească a compozitorilor: Ed. Caudella, E. Mezzetti, Al. Flechtenmacher, C. Porumbescu, G. Dima etc.
- lieduri sau prelucrări din creația națională a compozitorilor din Republica Moldova: L. Berov, Gl. Ceaicovschi-Mereșanu, N. Chiosa, D. Gherșfelid, D. Gheorghiuță etc.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Predarea în mod individual a modulului, oferă profesorului de canto posibilitatea evaluării permanente a rezultatelor învățării. Profesorul va aplica evaluarea curentă la fiecare lecție, ghidând și, la necesitate, corijând procesul de obținere a dexterităților tehnice și interpretative la discipoli.

Pe parcursul semestrului se vor organiza 2 evaluări:

- evaluare sumativă în formă de *Concert academic* public (în luna octombrie);
- evaluare finală în formă de *Examen* – evaluare publică (finele semestrului).

Pentru ***Concertul academic*** elevii vor pregăti:

1. Vocaliză/studiu;
2. Piesă sau arie preclasică.

Programul de ***Examen*** va conține:

1. Vocaliză/studiu;
2. Arie preclasică;
3. Lied sau prelucrare din repertoriul național.

Criteriile de apreciere în cadrul formelor de evaluare academică se desprind din însăși scopul procesului de învățământ al secției *Canto*: formarea artistului-vocalist. Aceste criterii se referă la existența și dezvoltarea calităților vocale reflectate în repertoriul prezentat, la nivelul de tehnică vocală raportat la exigențele acestui modul de studiu respectiv și la totalitatea mijloacelor artistice, culturale și intelectuale cu care studentul realizează programul prezentat.

La evaluarea competențelor de specialitate se va ține cont de următoarele *criterii de evaluare*:

1. Interpretarea reușită a programei;
2. Redarea expresivă a mesajului muzical;
3. Realizarea obiectivelor tehnico-interpretative ale programului propus;
4. Redarea justă a stilului și genului creațiilor prezentate;
5. Ținuta scenică (auto-control);
6. Complexitatea și originalitatea repertoriului.

Se propune și o fișă de evaluare a prestației elevilor¹:

Nr. crt.	Numele și prenumele elevului	Program de concurs	Criterii de evaluare			Punctaj obținut	Punctaj mediu final
			Fidelitatea respectării partituri și gradul de dificultate	Realizare tehnică și realizare stilistică	Creativitate, personalitate și expresivitate interpretativă		
Limite de punctaj			0-35	0-35	0-30	0-100	

¹Fișa de evaluare nu este un formular de apreciere obligatorie și poartă un caracter sugestiv. Este propus doar pentru a facilita procesul de evaluare și a minimaliza posibilitatea interpretării subiective a evaluării. În cazul când se recurge la fișă, punctajul se va împărți la 10 pentru a fixa nota. Ex: punctaj 78. 78 : 10 = 7,8.

1.	Vocaliza					
	Piesa I					
	Piesa II					
	Piesa III					
2.	Vocaliza					
	Piesa I					
	Piesa II					
	Piesa III					
3.	Vocaliza					
	Piesa I					
	Piesa II					
	Piesa III					
Membrul comisiei				Semnătura		

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Pentru desfășurarea calitativă și eficientă a modului *Canto și ansamblu vocal I* sunt necesare condițiile elementare: clasă spațioasă, pian, oglindă și scaune. Pentru utilizarea mijloacelor vizuale e necesară dotarea sălii de studiu cu calculator, proiector, ecran, acoperire wi-fi. Mijloacele didactice vor conține literatura de specialitate, manuale, note muzicale, materiale didactice corespunzătoare.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Subiecte teoretice

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Botez, D. D. <i>Tratat de cânt și dirijat coral</i> . Vol. I. București: Editura muzicală, 1982.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	
2.	Costrîțchi, M. <i>Ghid de implementare a curriculumului modernizat în învățământul liceal. Canto academic</i> . Chișinău, 2008. 119 p.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	
3.	Gagim, I. <i>Dicționar de muzică</i> . Chișinău: Știința, 2008. 210 p.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	
4.	Pinghireac, E. <i>Arta cântului vocal</i> . București: Editura fundației „România de mâine”, 1999.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	
5.	Rusu, A. <i>Tehnica și virtuozitatea solistică condiții necesare interpretării vocale</i> . Cluj-Napoca: MediaMusica, 2006. 122 p.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	

Repertoriu

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Vdovicenco, J. Vdovicenco, V. <i>Catalog de repertoriu</i> . Chișinău: „Cu drag”, 2012. 420 p.	Bibliotecile personale a prof. CEEA „Ștefan Neaga”	

2.	Фуки, С., Фортунатова, К. <i>Хрестоматия вокально-педагогического репертуара для сопрано</i> . Музыкальное училище I-II курсы. Москва: Музыка, 1966.	Biblioteca CEEA „Ştefan Neaga”	
3.	<i>Хрестоматия вокально-педагогического репертуара для баритона и баса</i> . Музыкальное училище I-II курсы. Москва: Музыка, 1966.	Biblioteca CEEA „Ştefan Neaga”	
4.	<i>Хрестоматия для пения. Педагогический репертуар</i> . Музыкальное училище I-II курсы. Москва: Музыка, 1988.	Biblioteca CEEA „Ştefan Neaga”	